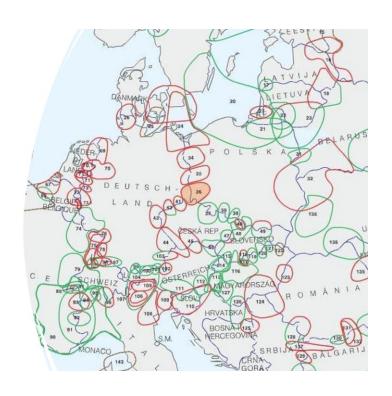

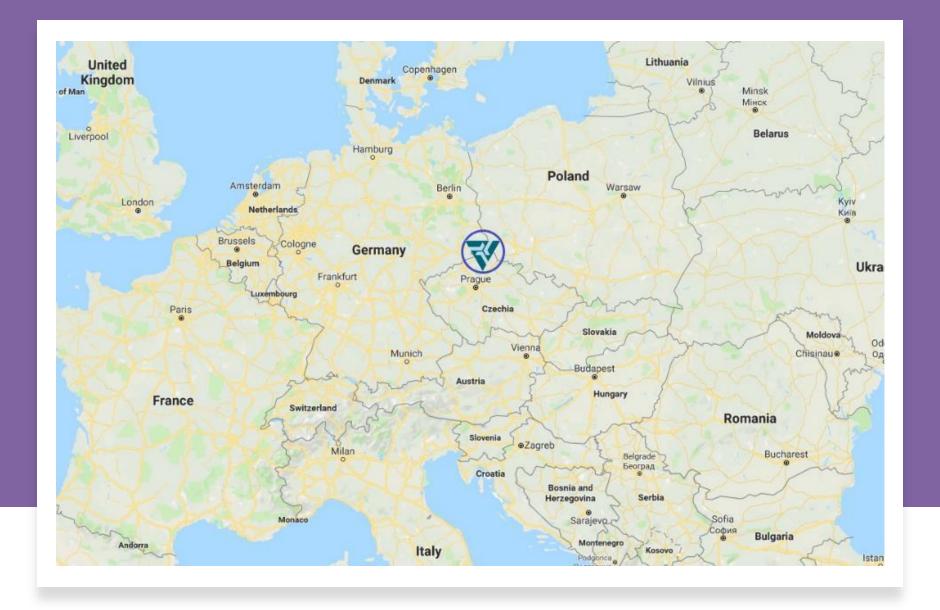

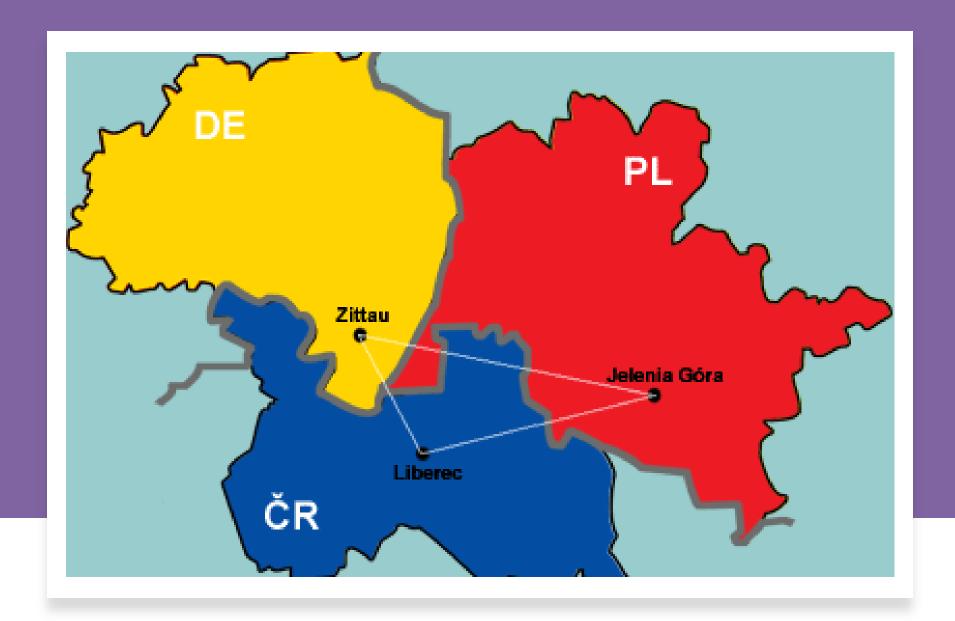
EUROREGIONS IN EUROPE

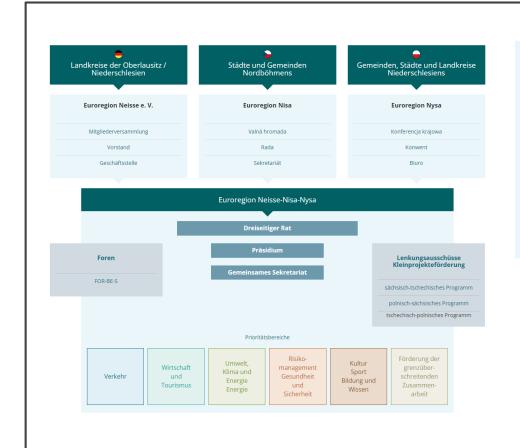
Across Europe, cross-border cooperation has seen its greatest development since the early 1990s.

In this period, cross-border cooperation also began to develop in the Czech Republic.

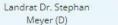

Präsidenten der Euroregion Neisse-Nisa-Nysa

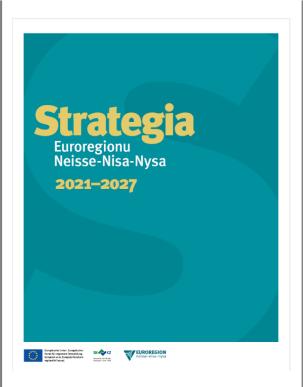

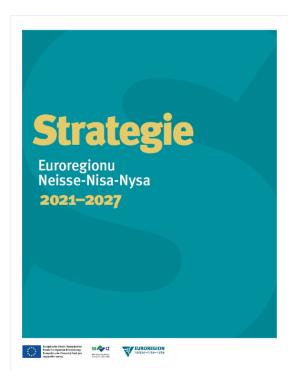
Hejtman Martin Půta (CZ)

Stadtpräsident Jerzy Luzniak (PL)

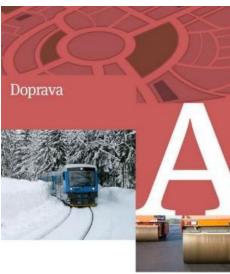

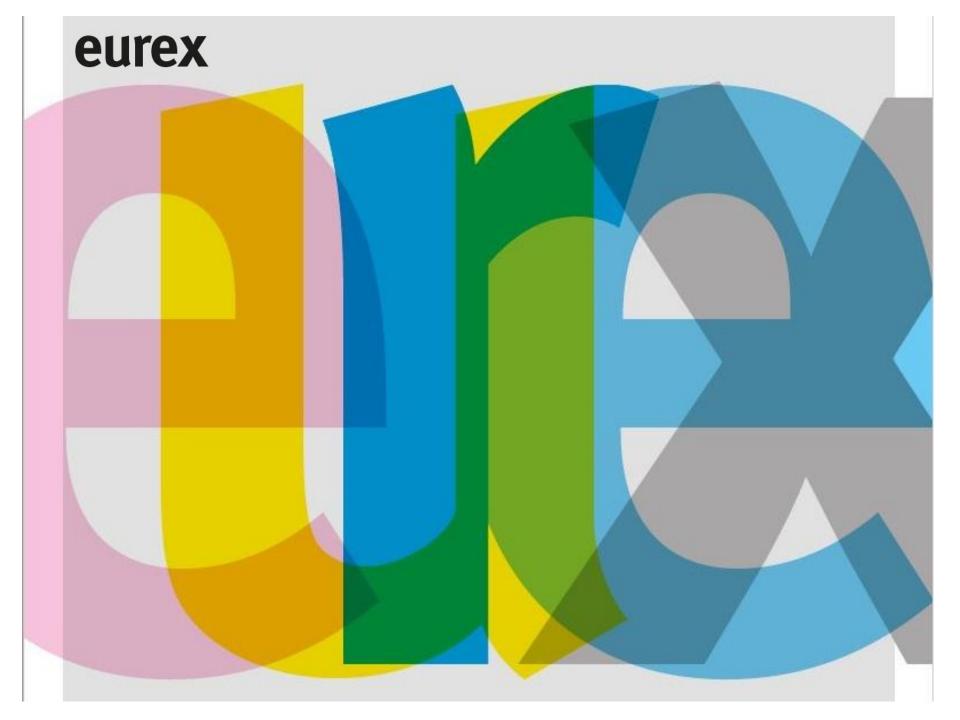

Tourism
Environment
Transport
Culture
Economy
Sport
Crisis management

Public health
Education
Human resources
History
Regional Development
Social Affairs
Agriculture

• Working groups or commissions composed of subject matter experts from all sides of the border

BorderLabs CE

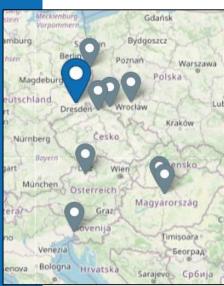

Project overview

Participatory cross-border governance for transition management in central European cross-border regions

Thanks to EU integration, borders across countries have been softening - but public administration and policies still do not sufficiently address the needs of cross-border communities. The project BorderLabs CE will change this by improving public capacities for participatory cross-border cooperation. Partners from six countries jointly develop and pilot new governance models and solutions for integrated cross-border strategy development. They also investigate new approaches to participatory governance, the cross-border development of sustainable tourism, the cross-border marketing of local products, and the reduction of border obstacles.

The project is under the patronage of the Saxon State Minister of Justice and for Democracy, Europe and Gender Equality, Katja Meier, and the Minister of Education, Youth and Sports of the Czech Republic, Mikuláš Bek.

Förderung:

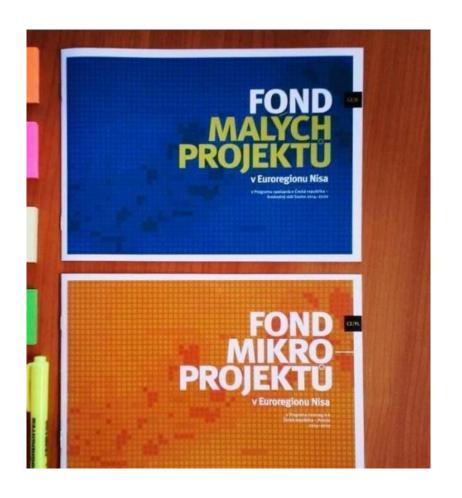

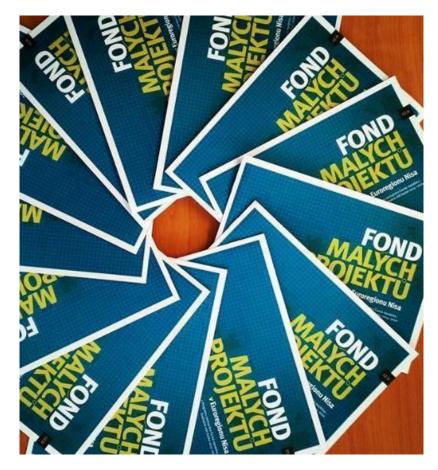
Zuwendung aus EU-Mitteln: 1.971.101,74 €

Nachbarsprache von Anfang an! Jazyk sousedů od začátku!

😵 Projektmaßnahmen im Überblick

- Die 10 Partnereinrichtungen aus Sachsen und Tschechien entwickeln gemeinsam unterschiedliche Modelle für das Erlernen der jeweiligen Nachbarsprache in Kindertagesstätten, es werden verschiedene Methoden etabliert, evaluiert und ausgewertet.
- In mehr als 40 Projekt-Kitas in den 4 Euroregionen soll die Nachbarsprache alltagsintegriert angeboten werden.
- Weitere interessierte Kitas werden über den regelmäßigen Fachaustausch in Euroregionalen Kita-Netzwerken sowie über Schnupperangebote eingebunden.
- Die fachliche Begleitung der Kitas und die Fortbildung der Sprachbegleitenden übernehmen LaNa und Tandem.
- Gemeinsam mit einem Expertenbeirat werden Handlungsempfehlungen zur nachhaltigen Etablierung früher nachbarsprachiger Bildung im gesamten sächsisch-tschechischen Grenzraum abgeleitet.

Cross-Border Academic Cooperation in Euroregion Nisa

Focus on University Education in Interreg & ERN Strategy (2007–2027)

Role of Universities in the Euroregion Nisa

- Universities play a key role in shaping the region's scientific, cultural, and economic potential.
- Main institutions: TU Liberec, Hochschule Zittau/Görlitz, IHI Zittau, Wroclaw University, Jelenia Góra colleges.
- They train professionals who directly contribute to the region's development and competitiveness.

Academic Coordination Centre (ACC)

- Founded in 1991, hosted by TU Liberec.
- Coordinates educational, research, and academic cooperation across borders.
- Organizes conferences, publishes ACC Journal, and runs thematic working groups.

1992 – založení pracovní skupiny Školství

1982 – zaúchen jeszovni skupny Skosteli
1981 – szlachen jeszovni skupny Skosteli
1981 v Skospeks byk zaladzen Silfediako pro koordinad výskumu na vysokých Boládn
1981 v Skospeks plov zaladzen Silfediako dostele názav ACC – Akademiská střediáko pro
Euroregionu Nika (pozadě) střediáko dostele názav ACC – Akademiská střediáko pro
Liberec (ferisélní TUL), Hochochuské fiz Technik, Vérischat und Socialenseno Zilbau-Gortz,
Akademia Ekonomiczna no. C. Langya overkozaku a Poředností verhodného prodedné,
Střediáko prozemi sanáchozna ko colonia prodený požedného prodedné,
středostale prozemi sanáchozna do ko odobné sociale prodený práce jestenochníka, Elektronika
a submatizacu. Védocida aktivý skudeníh, Medorina a zdranorovchí, jejích černost je za-stanta pracomi slakným EUREX.
1993 – vzálělnecí cerinum z I-brní Ludice suportádná prod selekou a polisku dáladníko
stranosti skorinckým vytvení sa ulada z výslových programá projeků, Multimárů
svanachka technického vytvenívá sa ukazá vyšlových programá projeků, Multimárů
svanachka technického vytvenívá sa ukazá vyšlových programá pojeků, Multimárů
suchratiříného typu na území EPRA i mohrostí vzdělnívání německých, českých a polských

1984 — 1997 Jacoben Nedomildovi vyokolosoková v politika (mily V zámer, politika instalució v politika politika (mile 1984 m. politika) politika (mile 1984 politika) politika (mile 1984 p. politikyóh 1984 – jenčnotívé vyokólé šložy na území EPN byly propojeny elektronickou politiko 1984 – v níma z Nový byl ustareny z novó odborné sekoz EPN – Elektronika a utoma-tozou. Vádecká achry studentů 1985 – byl podoli mán na projekt "Trilaterání spokupráce vyokých šlož" a "Mezinárodní 1985 – v privála nová odborná elektronika hozdnánáchíto řím jaou vydávány sborní-ky pod nátvem "Vádecká pojednání" a vědeckými statěmí z vyokých šlož vlach říč dátí ENN.

ERN
1996 – v rámci odborné sekce "Informatika" byl podán návrh na projekt "ERNIS" – Informační systém Euroregionu Nisa", podporující výměnu dat v pohraničních oblastech
1996 – u skulečnía se Euroregionální konference s multikultumí tematikou: "Inferkultumí
sýchova a vzdělávání"

Fakta 2000 – 2010

rychronia vacodavami (Paska 2000–2016)

Faska 2000–2016

2000–2-byla zasborna přesehraniční vzdělávací alf PCNTES (let. Mostly) zahrnující nejníznějí2000–2-byla zasborna přesehraniční vzdělávací alf PCNTES (let. Mostly) zahrnující nejníznějíNasa Vaska-Nysa. Aprema žeje pozdějí v roce 2008 vyrosemenána "Cénou Euroregioru NelseaNisa v kradepori Vzděláni"

2008 – v rimor projeku odní seleby v roce prospisu přesehraniční v roce v roce prospisu odní seleby v roce prospisu prospisu Nelsea-Niela-Nielavodlěšení pro obyvatele Euroregoru Niela Současení ply vydání informadní seleby vodní seleby v roce prospisu Nelsea-Niela-Nielavodlěšení pro obyvatele čistí v roce prospisu odní seleby v roce prospisu Nelsea-Niela-Nielavodlěšení pro obyvatele čistí v roce prospisu v roce prospisu Nelsea-Niela-Nielavodlěšení pro obyvatele čistí v roce prospisu nelseavedlěšení pro obyvatele v roce prospisu nelseavedlěšení prospisu nelseavedlěšení prospisu nelseavedlěšení pro obyvatele v roce prospisu nelseavedlěšení pro obyvatele v roce prospisu nelseavedlěšení prospisu nelseavedlěšení prospisu nelseavedlěšení prospisu nelseavedlěšení v roce prospisu nelsea
vedlěšení v roce prosp

lo se 4000 navštávníků 2019 – 19.5. – byla uspořádána "Euroregionální konference – 347 dní do zrušení omezení pohybu zaměstnanců: s támatem "Nároky mistních společnosti na rozvoj kvalifikovaných

sz: 2010 – 12.9. – vzdělávací síť Pontes uspořádala v Zittau 7. "Festival vzdělávání v Trojzemí". Motto: "Přemýšlej s námi – Pamatuj na to"

Likazatelem dobré úrovně vzdělávání je vysoký podli výděláché činných osob s ukondeným odborným vzděláním. Podmínky pro přeshraniční spotupnící v oblastí thu prich o a s tím souvisejícím vzděláváním jsou vávem hranice velmí zlžávny. Výhodou poloty Euroregioru Nea je přítomost několike vysokých šíva a institucí. Tý urnažívlej solitní šírokou paletu: vzdělání a jsou důležitým partnerem podnikatelské sféry.

INTERNATIONALES

Politechnika Wrocławska

15

Školství

spolupráce vysokých škol v Euroregionu Nisa

Mobilita studentů a překonávání jazykových bariér

Interkulturní vztahy v rámci Trojmezí by se nemohly optimálně rozvíjet bez účasti vzdělávacích a veřejnoprávních institucí.

HELENA NEUMANNOVÁ

Koordinátorka, Akademické koordinační středisko v Euroregionu Nisa (ACC)

Role vysokoškolských institucí v ERN

Přeshraniční spolupráce a její nositelé, euroregiony, resp. kraje zapojené do práce euroregionů, představují základní prvek evropské integrace. Jestli bude tento proces úspěšný, je závislé na zdaru přeshraniční spolupráce. Stále více se totiž potvrzuje skutečnost, že klíčové sociálněekonomické procesy mají dnes často nejen tradičně národní, ale především regionální podobu.

Interkulturní vztahy v rámci Trojmezí by se nemohly optimálně rozvíjet bez účasti vzdělávacích a veřejnoprávních institucí. Vysokoškolské instituce jako poslední a nejvyšší článek ve vzdělávacím systému jednotlivých zemí zde proto mají své nezastupitelné místo, neboť se významným způsobem spolupodílejí na utváření vědeckého, kulturního a ekonomického potenciálu regionu. V tomto ohledu sehrávají vysoké školy na území tří států zcela mimořádnou roli, neboť mají zvláštní zodpovědnost: Posílají do praxe vysokoškolsky vzdělané odborníky, z nichž velká část nachází uplatnění přímo v regionu a spolupodílí se tak na jeho budoucím rozvoji a na vytváření jeho infrastruktury.

Společné cíle

Euroregionální vysokoškolské instituce by měly sledovat společné cíle vyplývající ze společných zásad pro období rozvoje terciární sféry. Po podpisu Boloňské deklarace partnerskými zeměmi se jeví jako prioritní tyto cíle:

- Orientace reforem a investic na klíčové oblasti budování znalostní společnosti.
- Celoživotní učení učinit realitou.
- Vybudování evropského vysokoškolského prostoru. (Podpora mobility studentů i pedagogických pracovníků, uznávání studijních výsledků dosažených na partnerských zahraničních institucích.)

Po vstupu ČR a Polska do Evropské unie se stává aktuálním tématem mobilita pracovinch sil a s tím související vzájemná srovnatelnost kvalifikací členských zem. Němečtí podnikatelé patří k nejefektivnějším investorům v naší zemí a v našem regionu, a proto je překonání jazykové bariéry základním předpokladem pro dobré uplatnění v některém z hospodářských oborů.

Přeshraniční spolupráce vysokých škol v rámci ACC.

Koncepce spolupráce a mobility studentů a pedagogů je realizována prostřednictvím rektorátů a zahraničních oddělení jednotlivých vysokých škol. Akademické koordinační středisko v ERN (ACC) svou činností mezinárodní spolupráci rozšíruje a doplňuje přede-

charakteru.

ACC má sekretariát na Technické univerzitě v Liberci a jeho založení v roce 1991 bezprostředně souvisí se vznikem Euroregionu Nisa. Koordinuje vzdělavací, ředeckou a výzkumnou činnost pedagogických a odborných rocovníků vysokých škol, které působí v oblasti česko-německo-polského přihraničního územý Euroregionu Nisa.

vším důrazem na aktivity euroregionálního

Vlastní koordinační činnost ACC probíhá v rámci odborných pracovních skupin sestávajících ze spolupracovníků jednotlivých vysokých škol. Jedná se o tyto skupiny: Životní prostředí, Ekonomie, Technika, komunikace, Vzdělávání, aktivity studentů, Zdravotnictví a Kultura.

Vysoké školy působící na území ERN:

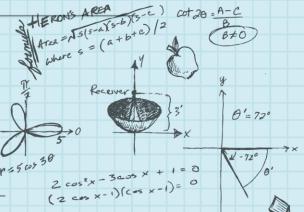
Uniwersytet ekonomizny we Wrocławiu,

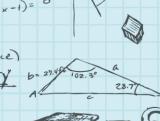
Technická univerzita v Liberci (ČR)

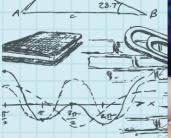
Hochschule Zittau/Görlitz (SRN)
Internationales Hochschulinstitut (SRN)

Akademické koordinační středisko se od svého založení v roce 1991 podlielo na mnoha aktivitách, které mimo jiné přispěly i ke vzniku vzdělávacích institucí v ostatních částech euroregionu. Například má podíl na vzniku Internationales Hochschulinstitut Zittau (IHI), podíl na vzniku virtuální Nisa University nebo má velký ho vysokoškolského centra Toto středisko se chce i o ně podílet na procesu sp

v Euroregionu Nisa a inic se vedoucí ke zkvalitnění vzc ílelo na vysokých školách v ERN ispěistatoodíl

Politechnika Wrocławska, Zamiejscowy ośrodek dydaktyczny w Jeleni

Wydział gospodarki regionalnej i turystyki w Jeleniej Górze (Polsko)

Karkonoska państwowa szkoła wyszsa w Jeleniej Górze

Cross-Border Mobility & Language Barriers

- Student and staff mobility fosters knowledge exchange and innovation.
- Projects support credit recognition, joint courses, and study programs across three countries.
- Overcoming language barriers is crucial to improve employability and collaboration.
- Multilingualism strengthens integration in the academic and labor markets.

Key Projects & Initiatives

- Nisa Higher Education Network (2010).
- International Engineering Education Platform (2010).
- Cross-border student and researcher workshops.
- Increased collaboration through Interreg and Small Projects Fund initiatives.

2007–2013: Initial Academic Cooperation

- Education projects limited but growing
- First cross-border university exchanges
- Focus: joint seminars, cultural education
- Supported mostly by CZ–DE Interreg funding

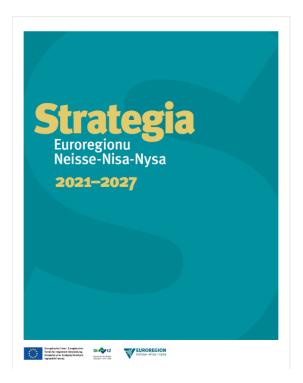
2014–2020: Expansion and Institutionalization

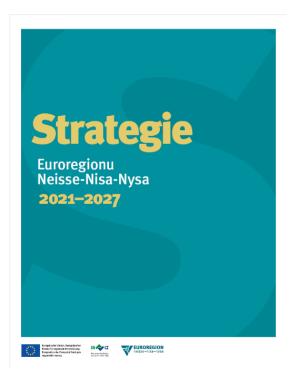
- Stronger focus on academic cooperation
- Launch of the Small Projects Fund (SPF)
- Priority in Interreg: Culture, Education, Knowledge
- Dozens of projects incl. language courses, teacher workshops, and mobility programs
- SPF support for educational activities

2021–2027: Digitalization and Integration

- Continued support under Priority: Culture, Sport, Education, Knowledge
- Emphasis on professionalization, lifelong learning, digital tools
- Focus on academic networks, trinational platforms, and university-industry collaboration
- University education remains a key target group

Strategic Framework 2007–2027

- Euroregion Nisa's strategy emphasizes crossborder higher education as a strategic driver.
- Focus on fostering academic cooperation between the Czech Republic, Poland, and Saxony.
- Aim: create a trilateral academic campus as an integrated knowledge space.

Strategic Support in ERN Strategy (2014–2020)

- Education categorized under key thematic field
- Supported lifelong learning and academic exchanges
- Strong synergy with Interreg-funded projects
- Language and intercultural training promoted

Strategic Support in ERN Strategy (2021–2027)

- Education, culture, and knowledge elevated to core priority (E2)
- Direct call for trilateral university cooperation
- Integration of research, teaching, innovation across borders
- Continuation of SPF as implementation tool

Doprava

A.1

Silniční doprava

OPATŘENÍ A.1.1

Společné plánování a rozvoj silniční sítě, bezpečnost dopravy

OPATŘENÍ A.1.2

Investice do nových a zlepšení stávajících přeshraničních silničních spojení

OPATŘENÍ A.1.3

Nemotorizovaná doprava

OPATŘENÍ A.1.4

Navigace pro návštěvníky Euroregionu

A.2

Železniční doprava

OPATŘENÍ A.2.1

Investice do nových a modernizace stávajících železničních propojení

OPATŘENÍ A.2.2

Schvalování kolejových vozidel, zjednodušení podmínek pro jejich provoz

A.3

Veřejná doprava

OPATŘENÍ A.3.1

Další rozvoj přeshraniční veřejné dopravy

OPATŘENÍ A.3.2

Vybudování a rozvoj společných nabídek dopravy a cestovního ruchu a jejich účinná podpora

B

Hospodářství a cestovní ruch

B.1

Hospodářství, rozvoj, inovace a trh práce

Opatření B.1.1 Podpora inovací,

výzkumu a vývoje Opatření B.1.2

Podpora místní ekonomiky a prezentace společného hospodářského prostoru

OPATŘENÍ B.1.3

Podpora pružného přeshraničního trhu práce

B.2

Cestovní ruch

Opatření B.2.1 Koordinace

cestovního ruchu Opatření B.2.2

Investice do infrastruktury a služeb cestovního ruchu

OPATŘENÍ B.2.3

Vytváření a propagace společných nabídek a produktů cestovního ruchu

OPATŘENÍ B.2.4

Zaměstnanost v sektoru cestovního ruchu

C

Životní prostředí, klima a energie

C.1

Životní prostředí, klima a energie

OPATŘENÍ C.1.1

Spolupráce institucí a udržitelné sítě

OPATŘENÍ C.1.2

Udržitelné využívání zdrojů

OPATŘENÍ C.1.3

Předcházení přírodním katastrofám

OPATŘENÍ C.1.4

Minimalizace dopadů změny klimatu

OPATŘENÍ C.1.5

Řešení těžebních oblastí

OPATŘENÍ C.1.6

Transformace oblastí po ukončení těžby

C.2

Energie

Opatření C.2.1 Obnovitelné zdroje energie

D

Řízení rizik, zdraví a bezpečnost

D.1

Krizové řízení

OPATŘENÍ D.1.1

Legislativa a regionální smlouvy pro krizové řízení

OPATŘENÍ D.1.2

Vytvoření účinného systému krizového řízení

OPATŘENÍ D.1.3

Spolupráce hasičů

D.2

Záchranné služby a veřejné zdraví

OPATŘENÍ D.2.1

Legislativa a regionální smlouvy pro spolupráci záchranných služeb

Opatření D.2.2 Spolupráce záchranných služeb

OPATŘENÍ D.2.3

Poskytování přeshraniční zdravotní péče

OPATŘENÍ D.2.4

Výměna informací a koordinace v oblasti veřejného zdraví

D.3

Bezpečnost

OPATŘENÍ D.3.1 Spolupráce v oblasti veřejné bezpečnosti

E

Kultura, sport, vzdělávání a znalosti

E.1

Kultura a sport

OPATŘENÍ E.1.1 Zachování a ochrana kulturního dědictví

Opatření E.1.2 Propojování jednotlivých odvětví kultury

OPATŘENÍ E.1.3

Sport

E.2

Vzdělání a znalosti

Opatření E.2.1 Rozvoj spolupráce v oblasti výchovy, vzdělávání a znalostí

Opatření E.2.2 Rozvoj jazykových kompetencí

Opatření E.2.3 Zprostředkovávání kulturních a historických znalostí

F

Podpora přeshraniční spolupráce

F.1

Vytváření vhodných rámcových podmínek a nástrojů

OPATŘENÍ F.1.1

Podpora přeshraničních vztahů a projektů

Opatření F.1.2 Statistické služby

F.2

Strukturální spolupráce

OPATŘENÍ F.2.1

Veřejná správa a služby

OPATŘENÍ F.2.2

Doplňkové formy spolupráce

Hospodářství, rozvoj, inovace a trh práce

B.1

TEMATICKÁ OBLAST

Charakteristika oblasti

Hospodářský rozvoj hraje klíčovou roli v utváření regionu. V minulosti se region rozvíjel jako tradiční průmyslová oblast (textilní průmysl, sklářství), která prochází významnou proměnou hospodářství (nárůst automotive sektoru), Další restrukturalizace hospodářství se očekává v souvislosti s útlumem těžby a přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku. Důležitou roli v hospodářském rozvoji hrají malé a střední podniky. Inovace a jejich transfer jsou důležitými faktory dalšího hospodářského rozvoje Euroregionu. Významným hospodářským faktorem v celém regionu je cestovní ruch, kterému se věnuje samostatná tematická oblast B.2.

Vývoj spolupráce

Spolupráce v hospodářské oblasti byla od počátku založena především na spoluprácí hospodářských komor, které prostřednictvím svých kontaktních center podporují podniky a pomáhají jim pří navazování spolupráce.
Docházelo také k rozvoji společného pracovního trhu a rozvojí pracovní mobility.

Specifické cíle

- Zintenzivnění stávajících kooperací a výměny informací mezi podniky a zajištění transferu znalostí mezi podniky, výzkumnými institucemi a vysokými školami
- Vytváření příznivých podmínek pro rozvoj hospodářské spolupráce
- Prezentace pohraničí jako atraktivního hospodářského prostoru
- Zlepšení inovačního potenciálu Euroregionu
- Vytvoření flexibilního přeshraničního trhu práce

OPATŘENÍ B.1.1

Podpora inovací, výzkumu a vývoje

Vazba na specifický cíl

Zintenzivnění stávajících kooperací a výměny informací mezi podniky výzkumnými institucemi a vysokými školami • Zlepšení inovačního potenciálu Euroregionu

Zdůvodnění

Za účelem posílení inovačního potenciálu regionálních firem je nutno rozvíjet vájemné kooperační vztahy vysokých škol, univerzit a podniků.

Vhodné aktivity

Spolupráce všech akterů za účelem vytvoření rámcových podmínek pro rozvoj hospodářství (komory, veřejná správa, partneři na trhu práce, školy, vysoké školy, vyzkumné instituce, podniky) Podpora přestnaříchno vytváření kvalifikační nabídky odpovídající pořfebám * Rozvoj u intenzivnějšť využívaní struktur pro výzkum avývoj (vč. podpory soukromých i státních výzkumných iniciativ v příhraničí * 2ajištění mezinárodností vysokého školství a výzkumných inistitucí

vysouerio skotýciv a vyzkuminych mistuci.

Prohloubení kooperací mezi vysokými školami
a podniky ve všech třech zemích (výměny studentů,
praxe) • Rozvoj kooperací podpůrných struktur pro
start-upy (coworking, podnikatelské inkubátory atd.)

OPATŘENÍ B.1.2

Podpora místní ekonomiky a prezentace společného hospodářského prostoru

*

Vazba na specifický cíl

Vytváření příznivých podmínek pro rozvoj hospodářské spolupráce • Společná prezentace přeshraničního území jako atraktivního hospodářského prostoru

Zdůvodně

Přeshraniční hospodářský prostor nabří zvláštní příležitosti pro místní firmy a podnikatele. Je zapotřebí jejich spolupráci systematicky podporovat a rovněž usnadňovať (zasazovat se o zjednodušování podmínely. Euroregion nabízí rovněž výhody pro investory, které je třeba prezentovat ják regionálně. kali nadregionálně.

Vhodné aktivity

Podpora euroregionalních hospodářských koloběhů informace pro podnikatele o sousedních trzích a podmínkách podnikání * Zvyšování výměny znalostí mezi vysokými školami, vzdělávacími institucemi a podniky o dobouvávání byrokratických překážek * Zjednodušení v oblasti přeshraniční logistiky vytvářením rámcových právních podmínek a vymezováním a poskytováním odpovídajících

terminálů • Společná prezentace regionu a podpora při propagaci regionálních produktů a značek

OPATŘENÍ B.1.3

Podpora pružného přeshraničního trhu práce

Vazba na specifický cíl

Vytvoření flexibilního přeshraničního trhu práce

důvodněn

Pro efektívní využití ekonomického potenciálu Euroregionu je důležité podporovat co nejpružnější přeshraniční trh práce. Důležité je poskytování odbomého poradenství o pracovních možnostech a příležitostech jakož i o podmínkách práce v zahraniční nebo v oblastí přeshraničního odjíždění za prací (pendlerství).

(hodná oktivitu

Přestraniční zprostředkování práce – spolupráce EURES poradců a dalších partnerů na trhu práce • Příprava kvalifikované pracovní síly v perspektivních oblastech jako jsou řemeslo a průmysl • Zlejšování mobility na trhu práce • Vytváření podmínek pro alternativní formy práce jako home office, mobiliní práce, comovríng atd. • Zlejšování podmínek pro přestraniční pracovníky (pendery) a zaměstnývání cízinců

Vzdělání a znalosti

TEMATICKÁ OBLAST

Charakteristika oblasti

Znalosti regionu a jeho zvláštností vč. znalosti jazyka jsou předpokladem pro pochopení sousedů. Existuje spolupráce institucí v oblasti vzájemného poznávání, výměny znalostí a jazykového vzdělávání. Spolupráce všech vzdělávacích a výzkumných institucí a iniciativ celoživotního vzdělávání vytváří dobrý základ pro odbourávání předsudků, pro dobré soužití a také k posílení regionální identity. Významnou roli v oblasti vzdělávání a poznávání společné historie hrají jak knihovny, tak i další kulturní instituce.

Vývoj spolupráce

Jakožto výsledek spolupráce vzdělávacích institucí vznikly různé formy vzdělávání, jako například festivaly vzdělávání, jako například festivaly vzdělávání, informační portál pro školy, mezinárodní vzdělávací platforma pro strojírenství, odborné vzdělávací programy pro pedagogické pracovníky a další popularizační akce pro veřejnost. Spolupráce vysokých škol je koordinována Akademickým koordinačním střediskem v ERN (ACC). V oblasti dějin zintenzivnili historici svou výzkumnou činnost a zpřístupnili své poznatky šíroké veřejnosti.

E.2

Specifické cíle

- Rozvoj spolupráce výchovných a vzdělávacích institucí
- Posílení zájmu obyvatel
- o sousední země
- Zvýšení vícejazyčnosti obyvatel Euroregionu
- 4. Zprostředkování znalostí
- a pochopení společné historie
- 5. Posílení euroregionálního povědomí
- 6. Vytváření společné identity

Rozvoj spolupráce v oblasti výchovy, vzdělávání a znalostí

Vazba na specifický cíl

Rozvoj spolupráce výchovných a vzdělávacích institucí • Zprostředkování znalostí široké veřejnosti • Zprostředkování znalostí k lepšímu poznání a pochopení společné historie • Posílení euroregionálního povědomí • Vytváření společné identity

Zdůvodnění

Společné vzdělávací nabídky pro děti, mládež i dospělé všech tří sousedních zemí ve všech fázích života jsou základem pro odbourávání předsudků, chápavé soužití a pro posílení společné euroregionální identity. Rozdílné vzdělávací systémy, nedostatečné rámcové podmínky pro výměnu pedagogických pracovníků a chybějící finanční zabezpečení dlouhodobějších kooperací patří k významným úkolům přeshraničního rozvoje vzdělávání.

Vhodné aktivity

Iniciace nových, konsolidce a rozvoj stávajících vzdělávacích nabídek, programů, projektů

- Realizace praxí s odborným a jazykovým vzděláváním • Výměna zkušeností a spolupráce učitelů a ostatních pedagogických pracovníků
- Výměna odborníků v rámci sousedního jazykového vzdělávání rodilými mluvčími » Zavedení modelů tandemového učení (společné učení dětí nebo dospělých ze sousedních zemí) » Rozvoj studijních možností a organizace výměnných a studijních pobytů » Realizace společných výzkumných a transferových projektů » Přeshraniční akademické struktury k podpoře výzkumu, transferu a vzdělávání » Spolupráce v oblasti kvality výchovy a vzdělávání » Koordinace vědecké spolupráce
- Spolupráce v oblasti odborného (profesního) vzdělávání • Lepší propagace (marketing) vzdělávacích nabídek • Dialog s mládeží – vytváření vhodných platforem • Sportovní aktivity

Rozvoj jazykových kompetencí

Vazba na specifický cíl

Zvýšení vícejazyčnosti obyvatel Euroregionu

Rozvoj spolupráce výchovných a vzdělávacích institucí Posílení zájmu obyvatel o sousední země Posílení euroregionálního povědomí Vytváření společné identity

Zdůvodnění

Živá pospolitost sousedních jazyků němčiny, češtiny, polštiny a lužické srbštiny činí z Euroregionu jedinečný prostor s velkým potenciálem pro rozvoj a integraci regionu. Interkulturní kompetence a znalost jazyka sousedů získávají čím dál více na ekonomickém významu pro podniky i obyvatele. Přispívají také k posílení jejich regionální identity. Průběžná možnost výuky jazyků sousedů ve všech fázích vzdělávání, počínaje mateřskou školou, není v současně době všude zajištěna. Zvláštní příležitost učit se přirozenému jazyku sousedů v autentické komunikaci a interakci s rodilými mluvčími by měla být více využívána ve všech oblastech vzdělávání.

Vhodné aktivity

Vytvoření přeshraniční sítě pro rané vzdělávání v sousedním jazyce • Senzibilizace a (jazyková, interkulturní a metodická) zvyšování kvalifikace aktérů vzdělávání (zejména pedagogických specialistů, školské správy) – školení, přeshraniční stáže, studijní pobyty, výměna odborných znalostí a zkušeností, společné další vzdělávání • Vytvoření příležitostí ke studiu jazyků ve všech fázích celoživotního vzdělávání se zvláštním zaměřením na autentickou komunikaci s rodilými mluvčími (modely tandemového učení, jazykové modely, studijní cesty, studijní pobyty) • Vybudování podpůrných struktur (poskytování informací, poradenství a odborné podpory pro ty, kdo se podílejí na vzdělávání) • Realizace motivačních a informačních kampaní pro širokou veřejnost • Podpora inovací ve vzdělávání • Zprostředkování interkulturních dovedností • Rozvoj kulturních a jazykových dovedností pracovníků orgánů veřejné správy

Zprostředkovávání kulturních a historických znalostí

Vazba na specifický cíl

Rozvoj spolupráce výchovných a vzdělávacích institucí • Zprostředkování znalostí a pochopení společné historie • Vytváření společné identity

Zdůvodnění

Poznávání a pochopení společné historie a jejích specifik je důležité pro vytvoření euroregionální identity. Znalost historie a její společná intepretace je předpokladem k odbourání vzájemných předsudků a rozvoje spolupráce v jakékoliv oblasti. Historici již odborné zpracovali řadu rozmanitých témat v (euro)regionálním kontextu. Pro další podporu této důležité práce je nutné, aby se do popředí dostala kromě osvědčených metod i interaktivní a digitální řešení. Zprostředkování historických znalostí je přitom důležité především pro cílovou skupinu mladých lidí.

Vhodné aktivity

Podpora vědeckých prací historiků • Sestavování sborníků a odborných publikací • Pořádací obroných konferencí • Vytváření publikací pro výuku dějepisu • Realizace webových prezentací • Využívání interaktivních metod • Pořádání výstav a projektových dnů • Spolupráce vzdělávacích institucí v oblasti historie • Pořádání populárně-vědeckých akcí pro mládež a šírokou veřejnost

Key Achievements Across Periods

- 2007–2013: Foundational partnerships
- 2014–2020: Institutional cooperation, stronger funding
- 2021–2027: Strategic anchoring, digital transformation
- Clear evolution towards integrated university region

Impact on the Region

- Creation of shared knowledge base.
- Strengthens regional identity and cross-cultural understanding.
- Boosts attractiveness for students, researchers, and investors.
- Contributes to the European integration process through education.

Future Directions

- Expand the network of participating universities and institutions.
- Increase use of digital platforms and hybrid learning.
- Align academic collaboration with EU priorities: Green Deal, digitalization, innovation.
- Develop a fully integrated trilateral higher education space.

Bridge4EU: Removing Cross-Border Barriers

- New EU regulation enabling coordinated solutions for cross-border challenges.
- Supports removal of legal and administrative barriers in education and research.
- Facilitates easier student mobility, diploma recognition, and joint university programs.
- Enhances the integration of academic systems within the Euroregion Nisa.

Key Takeaways

- Cross-border education is a strategic pillar of Euroregion Nisa's development.
- Interreg and Small Projects Fund enable impactful academic initiatives.
- Bridge4EU opens new opportunities for removing barriers to cooperation.
- Universities act as engines of innovation and regional identity.

